

Idékonkurranse - utsmykning av Leirparken i Sessvollmoen leir.

V I E L B J E R K E S E T A N D E R S E N

Studio: Hausmannsgt 6 , N – 0186 Oslo, Norway. Tel/fax: (+47) - 22 20 09 27. e-post: viel.b.a@frisurf.no Org.no: 885 028 322

IDÉKONKURRANSE, UTSMYKNING AV LEIRPARKEN I SESSVOLLMOEN LEIR

Kort analyse.

Sessvollmoen leir ligger utstrakt over et stort og flatt område, omkranset for det meste av tett granskog. Leiren har en lite hierarkisk oppbygning, og har derfor ingen klare blikkefang eller sentrum.

Området som er definert som Leirparken er en stor gresslette på gjennomsnittlig 230 x 170 meter; - nesten 40.000 m². Noen trær, - bjørk og gran, er plantet litt hist og her. Flaten er lett buklende uten noen særlig definering av betydning. Formen er beskrevet av veier. Godt inntrukket fra disse veiene ligger nåværende, og planlagte nybygg.

Leirparken omkranses av to lave, men klare vegger i sør og vest. Bygget som er under oppføring, samt fremtidig planlagt bebyggelse, vil hjelpe til med å definere grensene til området.

Flaggborgen har en forholdsvis klart definert plass foran undervisningsbygget, men forsvinner likevel i de store flate dimensjonene. Enkelte flaggstenger står skjevt, og gir et tilfeldig og rufsete inntrykk.

Det definerte området har få klare detaljer å gripe fatt i. Dets utstrekning er så stort at nesten uansett hva man setter inn av vertikale elementer, vil det virke lite. Derimot har man god perspektivisk oversikt over flaten fra alle kanter. En kunstnerisk tilføring som griper tak i flaten vil derfor komme mer til sin rett, og virke mer aktiv enn en punktdefinering.

Idéen

Grunnlaget for idéen er sammensatt av flere forhold:

- Omstillingen i Forsvaret. Sessvollmoen leir skal ikke lenger være en vanlig leir for rekrutter, men inneholde flere forskjellige avdelinger og enheter i Forsvaret. For å få omstillingen til å lykkes kreves god kommunikasjon.
- Hovedaktiviteten på Sessvollmoen blir logistikk, - riktig mengde, av riktig type, på riktig sted, til rett tid. Logistikk krever god kommunikasjon.
- Det blir flere ansatte enn det er idag.
- Våpenskjoldet for Sessvollmoen leir inneholder bl.a 7 blader, som står for alt og alle. Det betyr samarbeid og fellesskap.
- Området; den store åpne flaten der forhistorie, lys og lyd kan "bre seg" utover.

Prosjektet *Interferens*

Med stikkord som kommunikasjon, samarbeid og luftighet/åpenhet, har jeg tatt utgangspunkt i *interferens*; - samspill mellom to eller flere bølgebevegelser.

- Interferensfenomener finnes i vannbølger, lydbølger og elektromagnetiske bølger (lys- og radiobølger), der bølger i fase forsterker hverandre, og bølger i motfase slukker hverandre ut.
- Interferensfenomener finnes også i språk, ved at ord og særheter i ett språk eller dialekt blir tatt opp i et annet.
- Interferens har i seg en evig forandring.

Interferens er en god metafor til aktiviteten på Sessvollmoen leir. Er avdelingene i fase blir de sterke, - logistikken fungerer. Er de i motfase, slår de hverandre ut.

Hovedgrepet i prosjektet består av store interferensringer skulpturert i landskapet. Jeg har tatt utgangspunkt i våpenskjoldets 7 blader, - og tenkt 7 sentra som sender ut signaler/bølger og energi.

5 sentra ligger på gressletten, fordelt på to store figurer, 2 sentra ligger i ytterkanten av det definerte området.

Forgjengelig, og samtidig evig tilstede.

Jeg har ikke ønsket å gripe fatt i former eller symbolikk som direkte kan knyttes til Forsvaret eller leirens institusjonelle karakter. Formene skal ha en større grad av uutgrunnelighet enn umiddelbar lesbarhet; - er det et tegn, hva betyr det?

Men ringenes klare og stramme former får likevel en symbolsk karakter. En sirkel er i seg selv universell og sterk.

Presisjonen i uttrykket kan godt assosieres med Forsvaret. Og på samme tid innføres en mykhet i former og materialer som områdets institusjonelle særpreg, og Forsvaret som generell assosiasjon, kan trenge. En slags nåtidig fortid; Former som også kan oppdages av ettertiden, og som tar tak i detaljer og omgivelser.

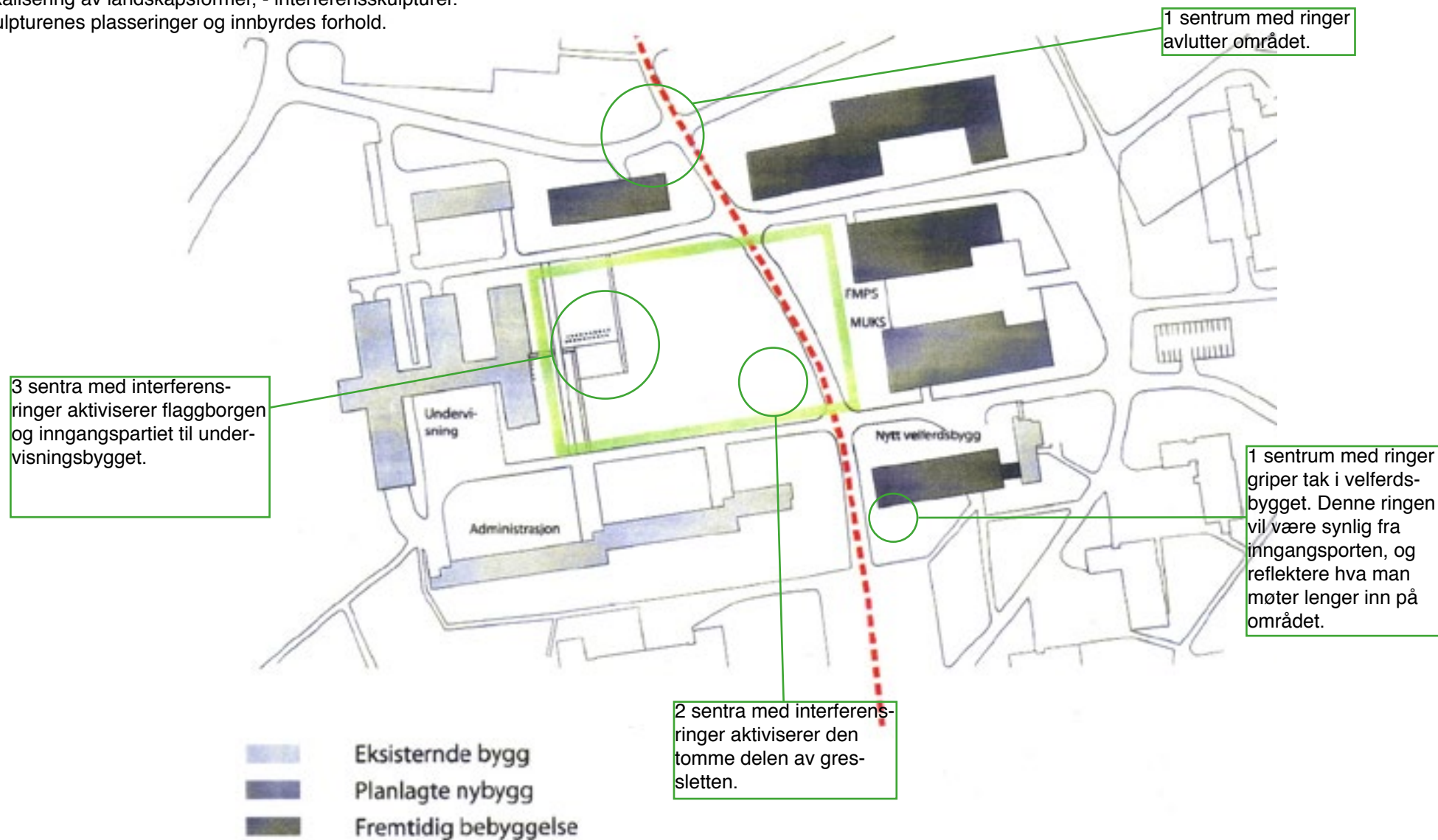
Idékonkurranse - utsmykning av Leirparken i Sessvollmoen leir.

V I E L B J E R K E S E T A N D E R S E N

Studio: Hausmannsgt 6 , N – 0186 Oslo, Norway. Tel/fax: (+47) - 22 20 09 27. e-post: viel.b.a@frisurf.no Org.no: 885 028 322

Prinsipiell situasjonsplan

Lokalisering av landskapsformer, - interferensskulpturer.
Skulpturenes plasseringer og innbyrdes forhold.

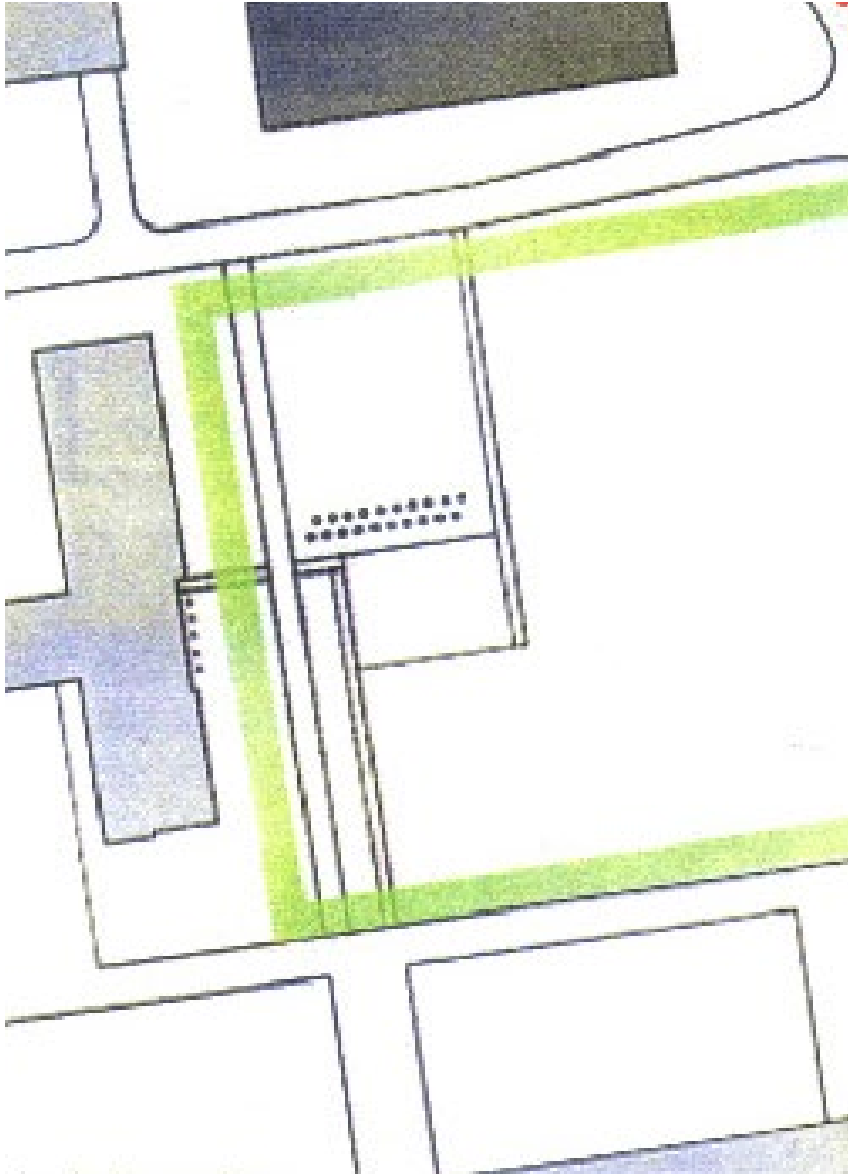

Idékonkurranse - utsmykning av Leirparken i Sessvollmoen leir.

V I E L B J E R K E S E T A N D E R S E N

Studio: Hausmannsgt 6, N - 0186 Oslo, Norway. Tel/fax: (+47) - 22 20 09 27. e-post: viel.b.a@frisurf.no Org.no: 885 028 322

Revitalisering av Flaggborgen

Jeg har vurdert å flytte flaggborgen, men har kommet til at den har en god aktiviseringsfunksjon for det elles store tomme arealet. Flaggborgen har en allerede innarbeidet plass i området, og jeg har derfor valgt å ta utgangspunkt i den for den største landskapsformen.

Plassen foran flaggborgen er, - så vidt jeg husker fra befaringen, kvadratisk. Det har jeg tatt utgangspunkt i. (På situasjonsplanen til venstre er den tegnet rektangulær) Situasjonsplanen til venstre viser en ny gangvei som ikke eksisterer idag. Den er viktig som en kommunikasjonslinje, så den har jeg innarbeidet i skulpturen.

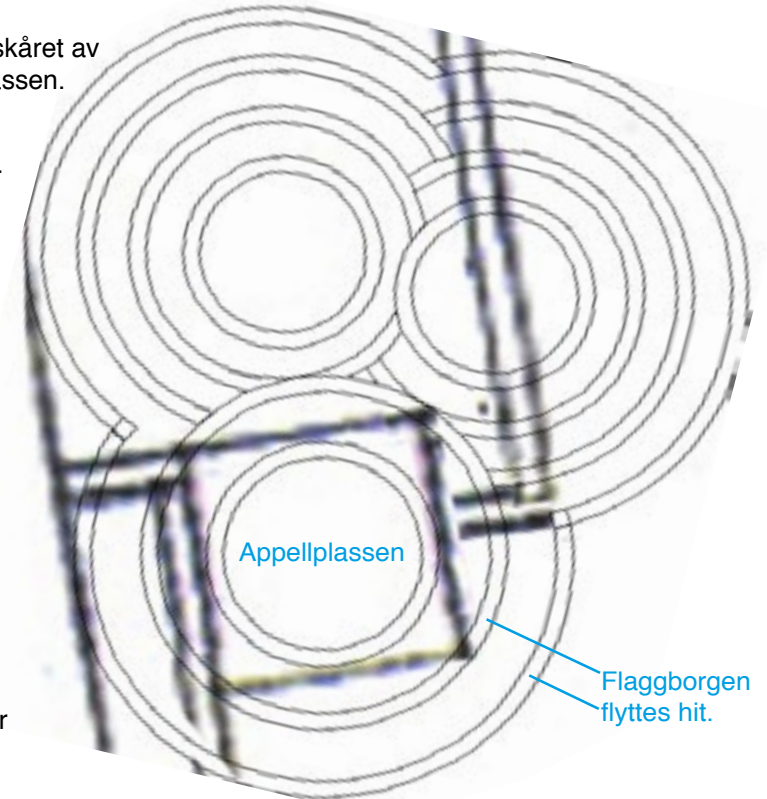
Appellplassen er innskrevet i dagens kvadratiske plass, og er det ene sentrumet i interferensen. Dagens belegg kan beholdes, formen gjøres kun om til en sirkel. Gangveien forbi appellplassen og inn til undervisningsbygget ligger der den ligger idag, og skjærer gjennom noen ringe. Det andre sentrumet blir gjennomskåret av den nye gangveien til/fra Appellplassen. Det tredje sentrumet er rent.

Flaggborgen flyttes og utgjør deler av ringene syd for Appellplassen.

De to tomme sentraene kan bli fine innhegninger for definerte plasser med muligheter for å sitte og samtale.

Mellom ringene kan man ligge og slange seg; høyden på ringene har akkurat passe støttehøyde for ryggen.

Idékonkurranse - utsmykning av Leirparken i Sessvollmoen leir.

V I E L B J E R K E S E T A N D E R S E N

Studio: Hausmannsgt 6 , N – 0186 Oslo, Norway. Tel/fax: (+47) - 22 20 09 27. e-post: viel.b.a@frisurf.no Org.no: 885 028 322

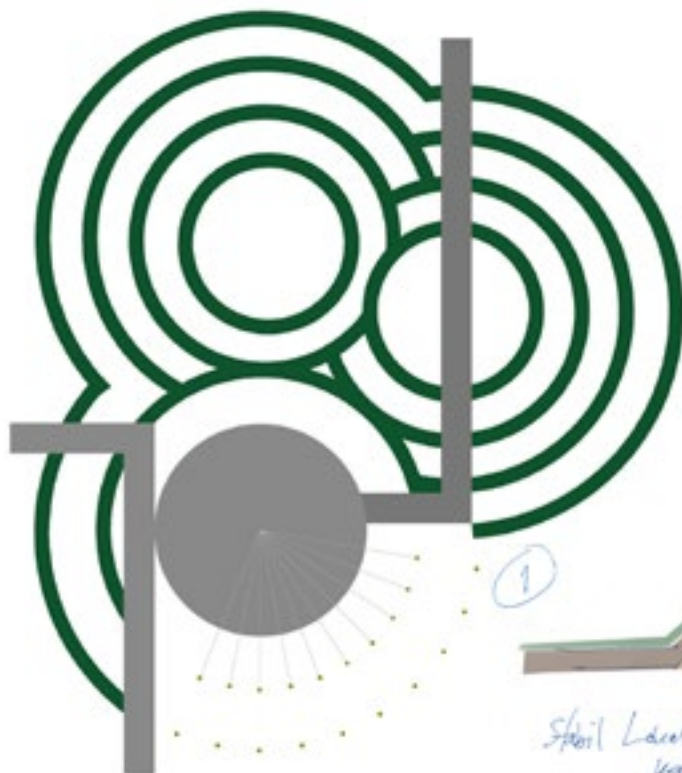
Detaljeringer

Landskapsformen, - trippel interferensskulptur - er en del av gressmatten. Den trenger ikke heve seg så mye, bare nok til at den blir markant i landskapet. Ringene til denne landskapsformen er tenkt jevnhøye. Modellen viser høyder på ca 50 cm.

Øvrige ca mål er bredde 90 meter x lengde 100 meter. Ringene er ca 2 meter brede i grunnflate.

Den beste måten å bygge opp ringene er ved å bruke lokal sand gjerne innblandet med 1/2 - 1% humus (noe jeg har fått vite etter all sannsynlighet skal finnes på området). Det er veldig viktig at forarbeidet gjøres nøyaktig; - *jevn fordeling og god komprimering*.

Sanden gir gode vekstvilkår for gress.

Over sanden legges et 10 cm tykt lag med vekstjord, - også nøyaktig, og jevnt fordelt.

Og til slutt kommer gresset, - rullet ut eller sådd.

Hvis underlaget blir utført med nøyaktighet, tåler formene at gresset på toppen er litt rufsete.

Om vinteren vil formene komme godt til syne under snølaget.

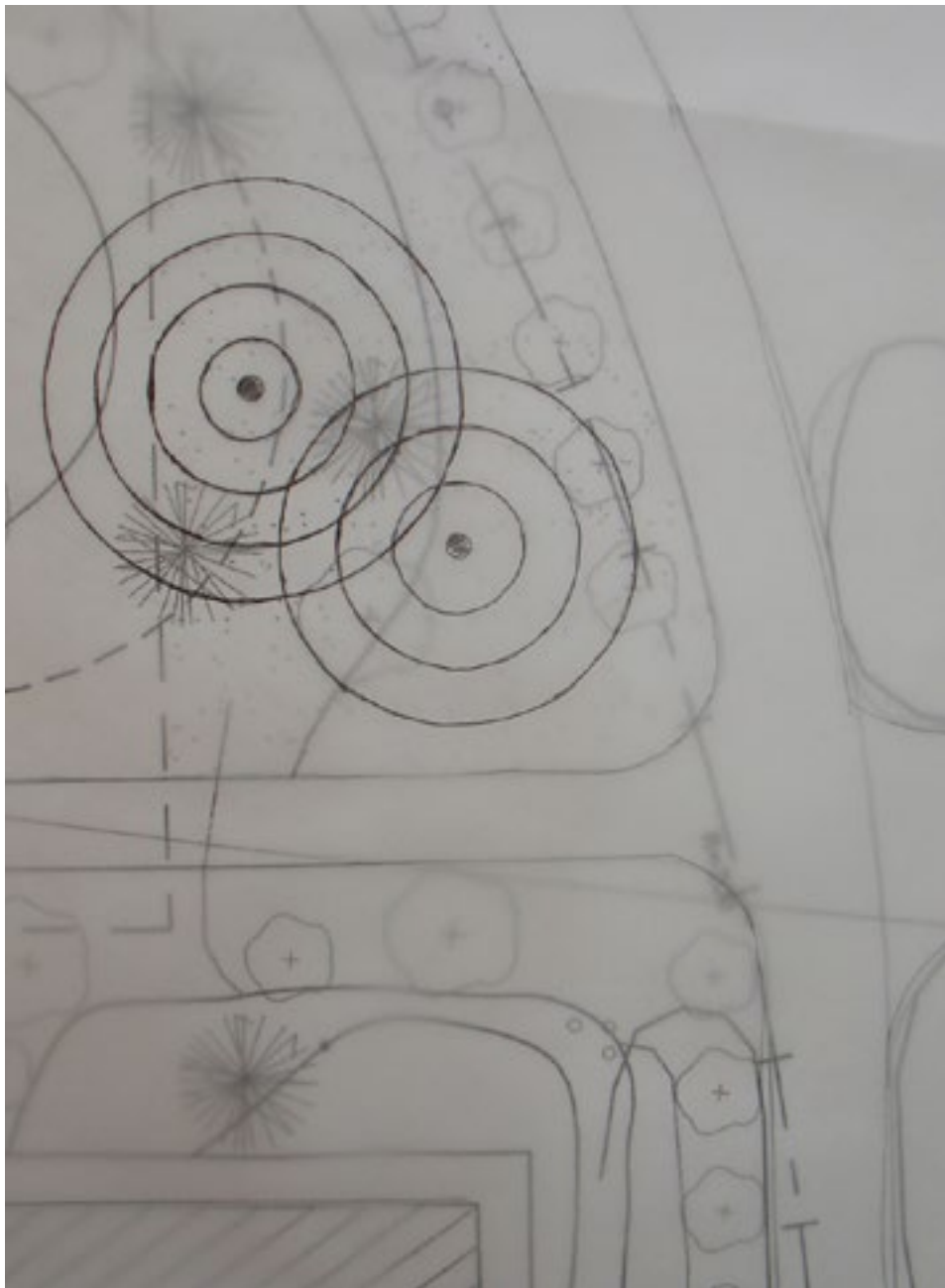

Modell 1:500

Idékonkurranse - utsmykning av Leirparken i Sessvollmoen leir.

V I E L B J E R K E S E T A N D E R S E N

Studio: Hausmannsgt 6, N - 0186 Oslo, Norway. Tel/fax: (+47) - 22 20 09 27. e-post: viel.b.a@frisurf.no Org.no: 885 028 322

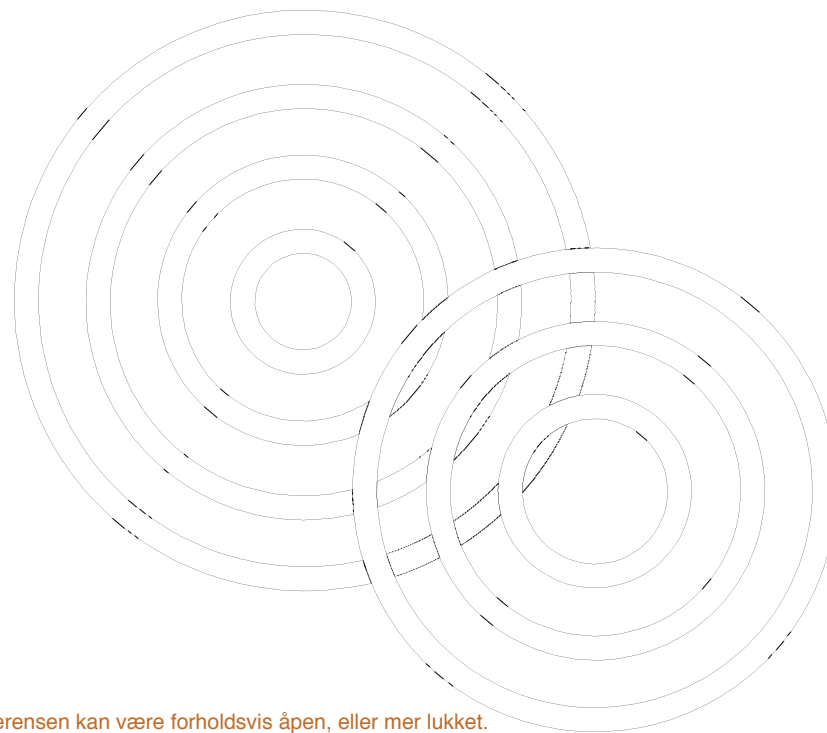
Grepet om den åpne sletta

Når man trer inn i Leirparkens område første gang, blir man møtt av en stor tomhet; det er naturlig å se seg om etter noen holdepunkter, - de finner man i randen. Deretter oppdager man gresslettas "tunge" som pga slettas skjeve form, blir litt mer aktivt imøtekommende.

Å ta tak i denne tungen gjør at hele entréen til området aktiviseres, og blir mer tilstedeværende. Man møtes av en interferensskulptur som brer seg innover sletta, og leder blikket videre til den andre interferensskulpturen ved flaggborgen.

Skulpturen ligger sentralt som et møtepunkt, og samler de tilliggende bygningene; Administrasjonsbygningen, Velferdsbygget og bygget for MUKS.

På denne delen av sletta ligger det idag en slags lav utflytende voll. Kanskje bare ved å justere terrenget noe, kan det være positivt at interferensskulpturen ligger i en liten stigning. Det vil hjelpe den perspektiviske oppfattelsen av formen.

Interferensen kan være forholdsvis åpen, eller mer lukket.

Idékonkurranse - utsmykning av Leirparken i Sessvollmoen leir.

V I E L B J E R K E S E T A N D E R S E N

Studio: Hausmannsgt 6 , N – 0186 Oslo, Norway. Tel/fax: (+47) - 22 20 09 27. e-post: viel.b.a@frisurf.no Org.no: 885 028 322

Detaljeringer

Landskapsformen, - dobbel interferensskulptur - er også her en del av gressmatten. Ringene til denne landskapsformen er tenkt stigende, fra f.eks 40 cm til rundt 100 cm i de tre faseforhøyningene. (Modellbildet til venstre viser noe for høye ringe.)

Det mest verdifulle; - kraftsentraene - ligger beskyttet bak stigende høyder.

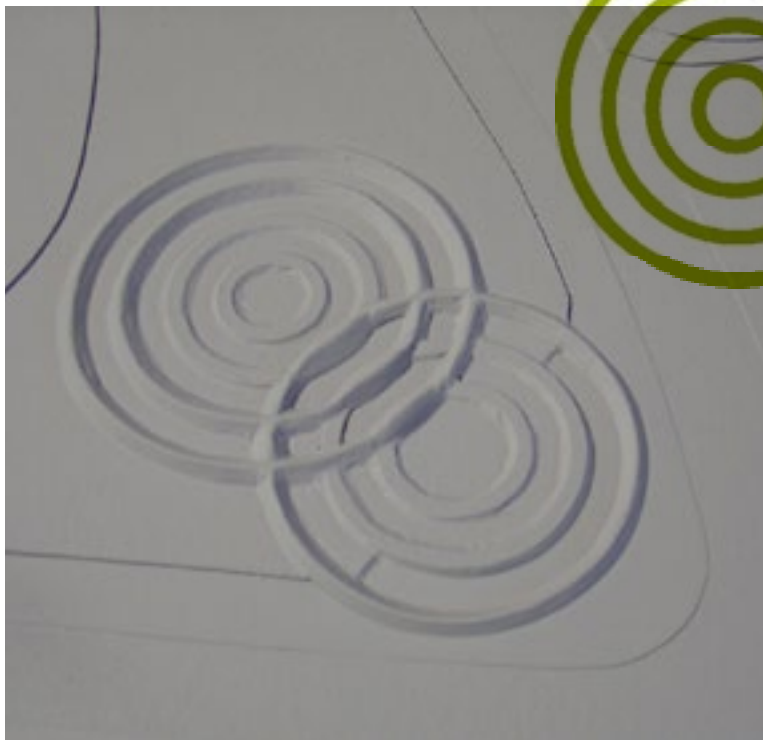
Øvrige ca mål er bredde 40 meter x lengde 70 meter. Ringene er ca 2 meter brede i grunnflate.

Ringene bygges opp av lokal sand gjerne innblandet med 1/2 - 1% humus;

- *jevnt fordelt og godt komprimert.*

Over sanden legges et 10 cm tykt lag med vekstjord, - *også nøyaktig, og jevnt fordelt.*

Deretter kommer gresset, - rullet ut eller sådd.

Modell 1:500

Idékonkurranse - utsmykning av Leirparken i Sessvollmoen leir.

V I E L B J E R K E S E T A N D E R S E N

Studio: Hausmannsgt 6 , N – 0186 Oslo, Norway. Tel/fax: (+47) - 22 20 09 27. e-post: viel.b.a@frisurf.no Org.no: 885 028 322

Svevende skiver, - sitteobjekter

Enkelte av sentraene, f.eks ved flaggborgen, kan inneholde "kraftpunkt" i form av svevende skiver.

Skivene kan utføres i enten svart betong som får en blank toppflate, eller svart polyester med blank topcoating.

Den blanke mørke flaten fungerer som et slags himmelspeil; - et fremmedelement, som på avstand vil oppfattes som lett svevende, blanke flater.

Objektene presisjon blir et kontrastpunkt til gressets rufsete overflate.

Skivene bør ikke være mindre enn ca 3 meter i diameter. De festes til en sokkel, eller rør, som forankres (f.eks i jordfuktig mørtel) i bakken.

Når det mørkner kommer en lysende ring rundt kanten til syne. Ringen forsterker det svevende inntrykket. Lysets tilstedeværelse kan enkelt styres f.eks av en fotocelle.

Man kan få en enkel, men likevel presist tilstede effektbelysning ved å bruke f.eks elektrostatiske bånd. De har lang levetid, opp mot 100.000 timer.

Jeg har ingen oversikt over evt trekkekummer eller muligheter for strømuttak på dette tidspunktet. Men det er en detalj som lar seg løse.

Idékonkurransen - utsmykning av Leirparken i Sessvollmoen leir.

V I E L B J E R K E S E T A N D E R S E N

Studio: Hausmannsgt 6, N - 0186 Oslo, Norway. Tel/fax: (+47) - 22 20 09 27. e-post: viel.b.a@frisurf.no Org.no: 885 028 322

Faser og vurderinger

Ønsket om å utvikle Leirparken til et *sted*, er ambisiøst, - ikke minst økonomisk, men også tids- og størrelsemessig. Jeg gir et ambisiøst svar, - idémessig - ved å se på området med et overordnet blikk; ved å ta tak i flere steder, og utvide strekket på tvers av området. Fra et overordnet plan har jeg søkt realistiske løsninger. Enkle og klare grep.

Opparbeiding av interferensskulpturene er gitt en prioritering:

- 1 • Trippel interferensskulptur ved Flaggborgen. To sitteobjekter; svevende skiver/lys.
- 2 • Dobbel interferensskulptur ved gresstungen.
- 3 • Enkel ringskulptur ved Velferdsbygget. Evt én svevende skive.
- 4 • Enkel ringskulptur i forbindelse med nybyggene nord for plassen. Evt én svevende skive.

Skulpturene kan bygges opp på en enkel og rimelig måte, men det er avhengig av noen forhold som på dette tidspunktet er vanskelig å ha full oversikt over. Hvor mange skulpturer i første omgang, er avhengig av flere forhold. Her er noen:

- Det beste er å bygge opp formene med stedefen sand, jeg har fått indikasjoner på at dette finnes. Hvis dette likevel ikke er tilfelle, må sand hentes fra andre steder, og prisen på dette punktet vil øke. Summen holder til prioritet 1.
- Jeg har tatt utgangspunkt i tilkjørt vekstjord. Det finnes mye jord på området, og hvis denne kan brukes, og lar seg bearbeide slik at den blir rensset og godt blandet, vil prisen på dette punktet minke. Summen kan sannsynligvis bære både 1 og 2.
- Bør vi legge ferdiggress? Det gir oss prioritet 1. Eller skal vi så? Da kan vi få til både 1 og 2.
- Finnes det intern transport?
- Finnes intern arbeidshjelp; til utstikking, ymse planering, hjelp til forming etc? Det vil lette arbeidet, - økonomisk og fysisk, samtidig som det vil gi en *intern gevinst av økt tilhørighet overfor den tilførte kunsten.*

Slik kan vi holde på å veie for eller mot...

Dette er spørsmål som får svar når selve prosjekteringen starter.

Jeg går ikke inn for å bevare dagens trær på plassen. Det er dårlig økonomi i å flytte de halvstore trærne. Granen burde fjernes, den kan holde seg i leirens randzone. Bjørka kan brukes. For å forsterke parkintrykket, - lage større kontrast mellom det valgte området og resten av leiren, burde det velges et mer parkmessig tre, f.eks lind. Små lindetrær er rimelig i innkjøp, de lar seg også formklippe. Kanskje trærne kan settes, og klippes i formasjoner som spiller på lag med gressskulpturene? Presise former i en annen høyde? Men, formklipp krever vedlikehold. Trær er ikke inne i mitt budsjett. Men jeg vil gjerne være med på planleggingen, hvis det blir aktuelt med beplantning.

For å løse de landskapsmessige tekniske utfordringene har jeg under idéprosjekteringen konsultert LARK Aaste Gulden Sakya, Sakya Norvégica Landskap. Hun vil følge med i den videre prosjekteringen, og stå for den tekniske utførelsen av stikningsplaner og oppbygging av lagene. Vi har god erfaring fra tidligere samarbeid, referanse Munkegata Park og Gatetun i Oslo.

1

2

3